

Bijlage 3 Practicum Omgaan met Agressie

De hieronder getoonde en beschreven handelingen zijn afkomstig uit het boek *Agressie in de hulpverlening: een zachte aanpak* (Jans & Staes 1998).

De handelingen worden tijdens de bijeenkomsten van practicum in duo's geoefend. Hierbij dient overigens wel als kanttekening vermeld te worden dat er vele wegen zijn die naar Rome leiden (oftewel: er zijn meerdere manieren om op een zo geweldloos mogelijke wijze los te komen).

Bevrijden uit handgreep

Hoe kom je vrij wanneer een cliënt je hand niet meer loslaat?

Duw krachtig met je gestrekte arm in de elleboogplooi van de cliënt en trek tegelijkertijd de eigen arm naar je toe.

Omgaan met ~~de~~ Onmacht
Prof. Dr. M. van Andel
Universiteit Utrecht 1990
opn JSBN

Dubbele polsgrepen

Hoe kom je los als de cliënt beide polsen vastheeft.

Als de cliënt allebei je polsen vastheeft, draai je de handen buitenwaarts en enigszins naar beneden.

Een andere manier is om je armen gestrekt zijwaarts op te heffen en kruislings weer naar beneden te laten gaan.

Als je je handen boven je hoofd hebt wanneer de cliënt deze pakt, draai je beide handen zijwaarts en gestrekt naar buiten en beneden. Als je je armen doorzwaait, laat de cliënt los.

Enkele polsgrepen

Hoe kom je los als een cliënt je pols niet meer loslaat?

Draai je hand onder de arm van de cliënt door, doordraaien buitenwaarts en de cliënt laat los.

Als de cliënt je pols met beide handen vast heeft, draai je je hand naar boven en naar buiten.

Wurggrepen: wurggreep achterwaarts

Hoe kom je los als de cliënt je achterwaarts wurgt?

Buig voorover en draai op hetzelfde moment om je lengteas.

Wurggrepen: wurggreep in stand voorkant

Hoe kom je los als de cliënt je probeert te wurgen terwijl hij voor je staat?

Je brengt een gestrekte arm zijwaarts en opwaarts.

Zwaai vervolgens deze gestrekte arm voorwaarts en zijwaarts (tussen de cliënt en jezelf) neer. De cliënt zal loslaten.

Deze werkwijze kun je ook hanteren als je op een stoel zit en de cliënt voor je staat.

Wurgrepen: wurgreep in stand zijwaarts

Als de cliënt naast je staat en je bij de keel grijpt, hoe kom je dan los?

Breng je arm aan de kant van de cliënt gestrekt zijwaarts en opwaarts.

Zwaai je gestrekte arm daarna voorwaarts neer.

Wurggrepen: wurging in zit

Hoe kom je los als je zit, de cliënt achter je staat en zijn arm rond je nek legt?

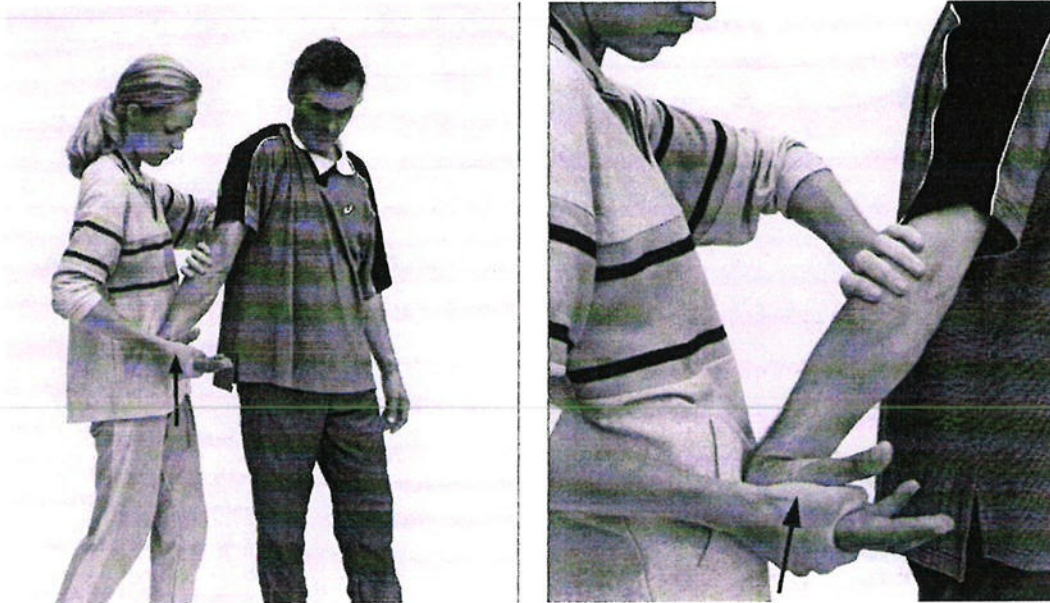

Pak met je hand de pink van de cliënt en overstreik deze.

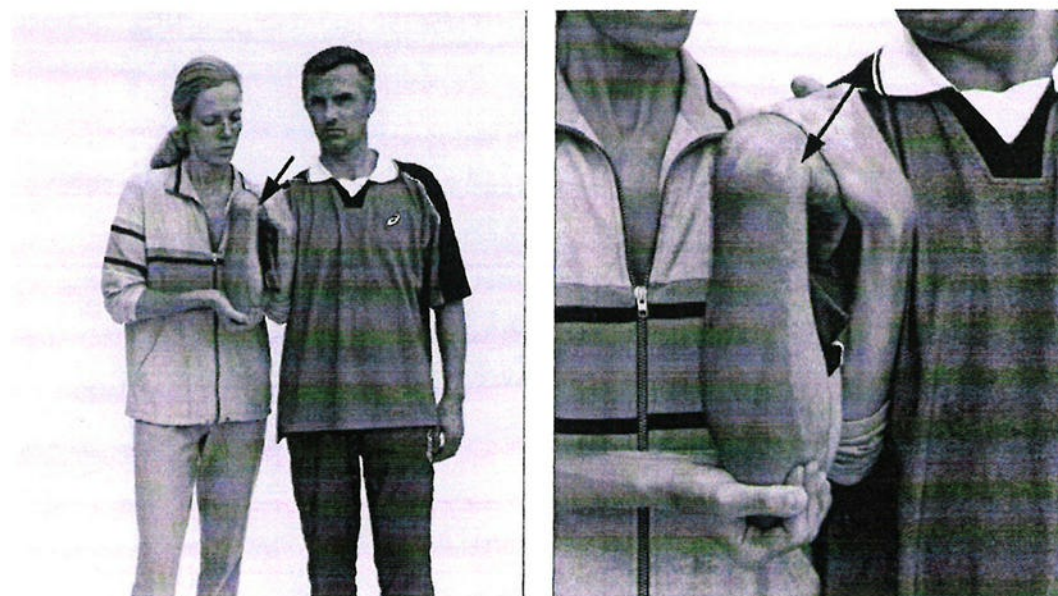

Fixatie handen

Soms is het nodig de handen van een cliënt te fixeren, bijvoorbeeld als deze mee dient te lopen naar een separeer of afzonderingsruimte. Hier zijn meerdere manieren voor, hieronder wordt een polsklem getoond.

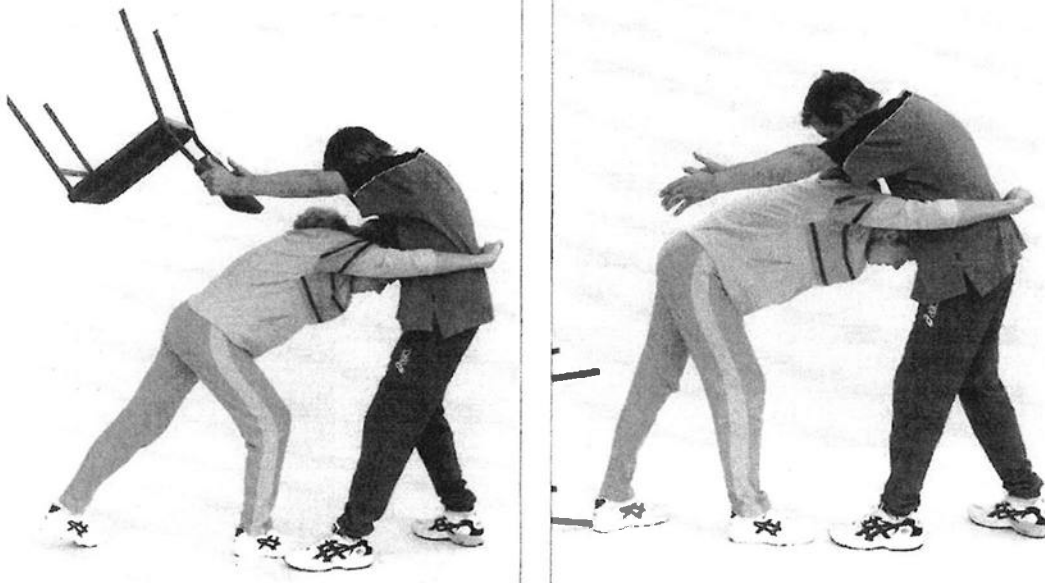
Met je toegewende hand pak je de elleboog van de cliënt en met je afgewende hand, de hand van de cliënt. Je oefent druk uit op zowel de elleboog als de handrug. Dit kan voldoende zijn, maar zeker bij het verplaatsen over een gang/afdeling kunnen de volgende stappen hier aan toegevoegd worden.

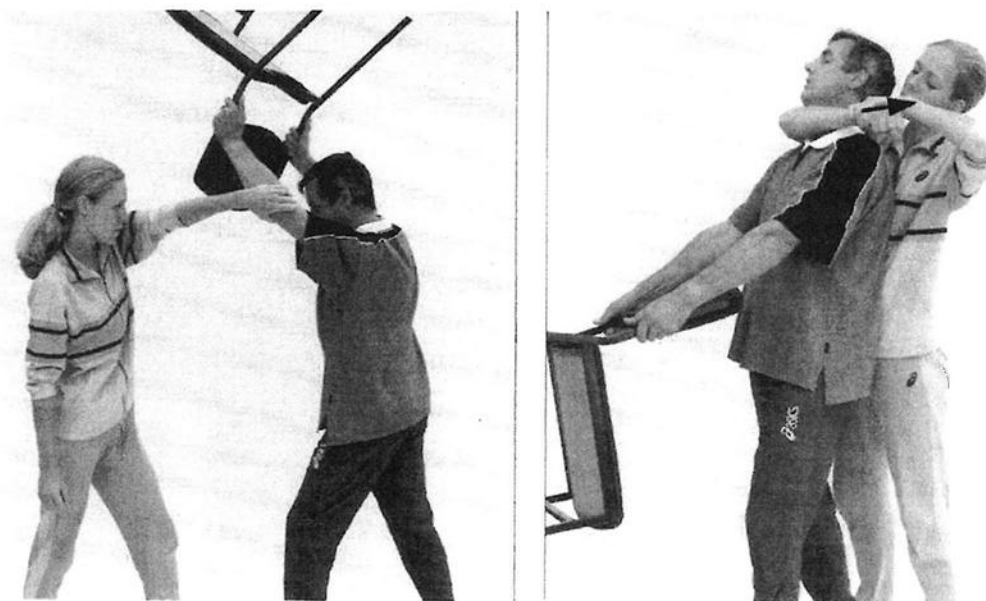
Je buigt de arm van de cliënt terwijl je de druk op de handrug blijft uitoefenen. De elleboog laat je even los en met deze hand pak je de handrug over. Met je losse hand ondersteun je de elleboog.

Agressie met stoel, mes of stok: stoel

Als de cliënt met een geheven stoel op je afkomt. Wat doe je dan?

Je grijpt het middel van de cliënt en plaats krachtig je hoofd in de maagstreek van de cliënt. Hierbij zal de stoel losgelaten worden en mogelijk op je rug of bilpartij landen. Dit is echter beter dan op je hoofd...want hoe dicht het wapen (in dit geval de stoel) op je gericht wordt, hoe makkelijker je uit de situatie kunt komen.

Een andere manier is om met gestrekte arm af te weren op de elleboog van de cliënt. Vervolgens draai je achter de cliënt langs, totdat je recht achter hem staat en daarna leg je je arm rond zijn nek.

Agressie met stoel, mes of stok: mes of stok onderhands

Bij een stok, maar zeker bij een mes, is voorzichtigheid geboden. Ook hierbij geldt dat hoe dichter je bij het wapen bent, hoe makkelijker je uit de situatie kunt komen. Maar hoe doe je dat?

Separeeren: inrollen in deken →
benen ontwikkelen + knuisen.
Aankle deken voor bovenlijf.
om personeel tijd te geven
uit de isdeken te komen.

Als de cliënt onderhands steekt, grijp je allereerst de onderarm van de cliënt. Zoals je op het plaatje kunt zien, zet je de hand aan de kant van het mes ondersteboven op de onderarm en je andere hand plaats je schuin daarboven, nabij de elleboog van de cliënt.

Daarna schuif je de hand bij de elleboog iets naar boven, zodat deze op de elleboog van de cliënt komt. Met je andere hand zak je af naar de pols van de cliënt en in dezelfde beweging draai je de arm van de cliënt naar achteren en omhoog (op de rug).

De hand met het mes breng je verder naar boven op de rug van de cliënt. De pols en elleboog van de cliënt fixeer je op de rug. De cliënt zal het mes loslaten of een collega is in staat om dit af te pakken door de hand van de cliënt te openen.

Agressie met stok, mes of stoel: stok of mes bovenhands

Ook hierbij grijp je de onderarm van de cliënt bij elleboog en pols. Met de hand van de zijde waarmee je naar de cliënt gericht staat, pak je de elleboog en met de afgewende zijde de pols. Je brengt daarna de onderarm op de rug van de cliënt en vervolgens buig en fixeer je deze op de rug van de cliënt.

